

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 304/4
Podgorica, 27.03.2018. godine

Na osnovu čl. 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-304 od 22.02.2018.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. iz Podgorice, na rad privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice, emitera opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“, zaveden pod brojem 02-304 od 22.02.2018. godine.
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 22.02.2018. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. iz Podgorice, na rad privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: emiter), kao emitera opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-304 od 22.02.2018.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na emisiju „Načisto“ emitovanu 07. februara 2018. godine. Podnosilac prigovora smatra da su emitovanjem navedenog sadržaja povrijeđeni čl. 6, 7, 8 i 11 stav 2, 3 i 4 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11 i 7/16) i posebno ukazuje da:

- „Sama emisija počinje sa informacijom da se nakon 'sjednice predsjedništva Demokratske Partije Socijalista, pominje iniciranje izrade zakonske regulative sa ciljem sankcionisanja sirenja lažnih vijesti putem medija', o čemu je sačinjen i prilog... Urednik i voditelj emisije, dajući ocjenu na predmetnu inicijativu, vrlo arogantno, ističe da se radi o 'nemuštoj i nedorečenoj informaciji' što i ne čudi imajući u vidu o kakvom tipu emisije i mediju radi. Iako u ovom dijelu emisije nije direktno pomenuta TV Pink M, ali, želi da predoči kontekst, i način rada privatnih medija, kojima su puna usta demokratije, favorizacije druge strane, ovih ili onih spoljnjih ili unutrašnjih uticaja samo sa ciljem da se svi koji nisu oni ili njima slični diskredituju, omalovaže i servirajući javnosti potpuno iskrivljenu sliku realnog stanja.“
- „...u toku emisije, u stilu naratora urednik i voditelj, Petar Komnenić ističe 'ne tako davno mi smo ovdje...imali iskaz prvog čovjeka Agencije za elektronske medije o često brutalnim, dugim kampanjama recimo televizije Pink protiv pojedinaca koji nisu po volji vlasti...Uprkos tome, te već kao oformljene institucije, ova država kao zaštitnik prava pojedinca nije učinila mnogo da stane na put takvoj praksi, pa smo imali slučaj da smo imali na desetine i desetine opomena, a nikad se nije napravio drugi radikalniji korak, koji bi se tom emiteru stavilo do znanje da tako ne može. Kako to objašnjavate (pitanje za goste)?...“
- „Analitičar medija Duško Vuković istakao je da 'pravna država podrazumijeva da su zakon i propisi jednaki prema svima, ovdje imamo na djelu već godinama da neko poštuje zakon, neko iz straha, neko iz patriotskih razloga, neko iz ovoga ili onoga, a neko krši zakon i to tako brutalno i da mu niko ne može ništa. Ustvari, mogao bi kada bismo imali nezavisnih institucija, ali mi nemamo nezavisnih institucija, prema tome nemamo pravnu državu i nemamo nezavisnu

instituciju i to je objašnjenje zbog čega.' Jasno je cilj da se ova medijska kuća...predstavi javnosti kao patriotska koja poštuje zakon, a sve ostale državne institucije i mediji gurnu u blato... Smatra da je ovdje došlo direktno do kršenja čl. 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima".

- *„Iznoseći svoje mišljenje na isto pitanje, glavni i odgovorni urednik TV Vijesti, Mihailo Jovovic, grubo je, prekršio brojna načela novinarskog kodeksa, ističući da sankcije izrečene medijskoj kući TV Pink M 'nemaju nikakvog efekta, jer kad neko zna da neće biti sankcionisan, a dobio je zadatak da radi to što radi, tj. da širi lažne vijesti, da širi govor mržnje, da širi sve ono što šteti da emituje programe koji unazađuju društvo, oni jednostavno neće prestati s tim'. Osim što su predmetni navodi u suprotnosti sa Novinarskim kodeksom i etikom, isti su kontradiktorni i apsolutno netačni... Brutalno optuživati medijsku kuću TV Pink M da 'po zadatku, širi govor mržnje, emituje programe koji unazađuju društvo' zaista u najmanju ruku prelazi granicu dobrog ukusa, a pored toga i predstavlja kršenje čl. 5 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima."*
- *„...smatra da je očigledno udruženo djelovanje prisutnih gostiju, kao i način izražavanja ciljano kreira sliku da je medijska kuća Pink M, predstavi kao bič vlasti koji šiba medije, ljude, borce za pravnu državu, slobodu ljudskih prava, slobodu medija, slobodu zviždača itd.. i ima za cilj da uruši i degradira ovo društvo, što je apsurd, i smatra da u najmanju ruku nije profesionalan i objektivan način predstavljanja ove situacije".*

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) pokrenula je postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimak emitovanog spornog programskog sadržaja i sačinio nalaz dana 23.02.2018. godine (akt broj 05-304/1 od 23.02.2018.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-304/2 od 28.02.2018.god.).

Dana 07.03.2018.g., emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-304/3 od 07.03.2018. god.) u kojem se navodi da „u sadržaju emisije 'Načisto' od 07.02.2018. godine, po nalaženju emitera, nema elemenata zakonom zabranjenog programskog sadržaja, niti je tokom emitovanja ove emisije, prekršena i jedna odredba zakona, sa razloga što je sadržajno emisija predstavljala javnu polemiku između učesnika o događajima, društveno-političkim temama koji su teme od javnog interesa a kojom prilikom su učesnici dali svoja lična viđenja o istima, bez tendencije da se promovišu ili omalovaže bilo čiji interesi".

U izjašnjenju se napominje da „su se gosti emisije..., svako iz svog ugla, osvrnuli na temu uvođenja 'zakonskih novina sa tendencijom sankcionisanja širenja neistinitih informacija putem medija', odnosa vlasti prema medijima, te minimalnog napretka iz oblasti žurnalistike u procesu evropskih integracije", pri čemu napominje „da predmet sporne emisije ni u kom slučaju nije bio rad podnosioca prigovora emitera Pink M, već je ovaj emiter u dva navrata pomenut u toku emisije, što se ni u kom slučaju ne može cjeniti kao namjera koja vodi diskreditaciji, diskriminaciji, urušavanju ugleda Pink M televizije kod gledalaca".

Po mišljenju emitera „vrijednosni sudovi nisu kažnjiva kategorija, na kojem stavu je čak i međunarodna praksa Evropskog suda za ljudska prava shodno kojoj se ne može odgovarati za vrijednosne sudove u odnosu na ličnosti, te drugačije tumačenje jedino može voditi u autocenzuru, što sa aspekta važeće medijske regulative nije na zakonu osnovano".

Takođe, emiter ističe da se „sagledavajući cjelokupni sadržaj sporne emisije, izvodi zaključak da je ista objektivno bila usredsređena na pitanja od javnog interesa, a ne na djelatnost niti rad podnosioca prigovora, kako to isti želi pogrešno prikazati kroz navode iz prigovora kojima se preuveličava i iskrivljuje slika samog sadržaja sporne emisije", dok u nastavku izjašnjenja „ukazuje da su jezičke formulacije učesnika debatnog programa takve, da se iz njih pouzdano da zaključiti kako je

riječ o ispoljavanju ličnog mišljenja, vrijednosnih ocjena i stavova, pri čemu sagovornici tokom dijaloga nisu promovisali pojedinačne interese (partija, niti drugih društvenih grupa, niti pojednaca), već su iz sopstvene perspektive diskutovali u vezi sa temama od značajni javnost".

Na kraju, emiter ističe da „objavljivanjem sporne emisije nije prekršio niti jednu odredbu zakona, sa kog razloga predlaže da Agencija odbije predmetni prigovor kao neosnovan“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 07. februara 2018. godine, u terminu od 20:00:54 do 21:33:09 sati, emitovao emisiju „Načisto“. Urednik emisije je g-din Petar Komnenić. Gosti u emisiju bili su: Dragoljub Vuković, analitičar medija, Stevo Muk, predsjednik Upravnog odbora Instituta alternativa i Mihailo Jovović, glavni i odgovorni urednik nezavisnog dnevnika „Vijesti“. Teme u emisiji bile su: „Koje mehanizme vlast koristi ili poluglasno najavljuje kako bi zauzdala neposlušne medije, pojedince, organizacije? Kako se svjesno usporava napredak ka Evropskoj uniji ne bi li se očuvala apsolutna kontrola na unutrašnjem planu? Kako vlast odsustvom iz javnih rasprava ruži sliku medija“, a bilo je riječi i o „Zloupotrebi institucija koje bi trebalo da služe za razvoj demokratije i sistema.“

U nastavku je dat transkript pojedinih segmenata emisije „Načisto“ koji su predmet prigovora.

U terminu od 02:33 do 03:20 minuta od početka emisije slijedi:

Petar Komnenić: „Dakle, Demokratska partija socijalista je, ovih dana, nakon sjednice predsjedništva izdala saopštenje u kome pominje iniciranje izrade zakonske regulative, sa ciljem sankcionisanja širenja lažnih vijesti putem medija. Ja predlažem, da prvo, kratko, čujemo prve reakcije na tu, vrlo nemuštu, nedorečenu informaciju, budući da je to posljednja rečenica, jednog opširnijeg saopštenja. Jedna od reakcija je i Vaša (obraća se Dragoljubu Vukoviću), da vidimo šta je, kako je to pripremila moja kolegica Danijela Lasica, pa da se vratimo u studio.“

U terminu od 31:18 do 32:55 minuta od početka emisije slijedi:

Petar Komnenić: „Ne tako davno mi smo ovdje, ajd' kad već govorimo o naporima ove vlasti da se stane na put i tim nezakonitim i neetičnim radnjama u, u etru, imali iskaz prvog čovjeka Agencije za elektronske medije da je, u često brutalnim, dugim kampanjama, recimo Televizije Pink, protiv pojedinaca koji nisu po volji vlasti, bilo elemenata govora mržnje. Uprkos tome, te već kao oformljene institucije, ova država kao zaštitnik prava pojedinca nije učinila mnogo da stane na put takvoj praksi, pa smo imali slučaj da i, da smo imali na desetine i desetine opomena, a nikad se nije napravio drugi radikalniji korak, koji bi se tom emiteru stavilo do znanja da tako ne može. Kako to objašnjavate? Sa jedne strane želimo da poboljšamo taj ambijent, sa druge strane ne činimo ništa“..

Dragoljub Vuković: „Lako je to objasniti. Nepostojanje pravne države.“;

Petar Komnenić: „...da uradimo na tom planu. Prepuštam Vama (obraća se Dragoljubu Vukoviću).“;

Dragoljub Vuković: „Pravna država podrazumjeva da su zakoni i propisi jednaki prema svima. Ovdje imamo na djelu, već godinama, da neko poštuje zakon, neko iz straha, neko zato što, iz patriotskih razloga, neko iz ovoga ili onoga, a neko krši zakon i to tako brutalno i da mu ne želi, da mu niko ne može ništa. Ustvari, mogao bi kad bismo imali nezavisnih institucija, ali mi nemamo nezavisnih institucija, prema tome, nemamo pravnu državu i nememo nezavisnu instituciju i eto, to je objašnjenje, zbog čega.“

U terminu od 34:09 do 34:39 minuta od početka emisije slijedi:

Petar Komnenić: „Imaju li opomene efekta? Budući da imamo desetine opomena, kažem, ponavljam, nikad se nije napravio korak dalje.“;

Mihailo Jovović: „Naravno da nemaju. Naravno da nemaju nikakvog efekta, jer kad, kad neko zna da neće biti sankcionisan, a dobio je zadatak da radi to što radi, tj. da širi lažne vijesti, da širi govor mržnje, da širi sve ono što šteti, da emituje programe koji, koji unazađuju ovo društvo, onda oni jednostavno neće prestati sa tim“.

U terminu od 35:59 do 39:46 minuta od početka emisije slijedi:

Petar Komnenić: „*Ta se brutalna kampanja, koju pominjem, za koju sam direktor Agencije za elektronske medije kaže da ima elemente govora mržnje, je često vodila i protiv predstavnika civilnog sektora, koje vlast u kontinuitetu poziva da se uključe u političku trku. To je onako jedan uvriježen odgovor na bilo koju kritiku koja stiže iz civilnog sektora. Mene interesuje da mi prokomentarišete to, ovamo s jedne strane zalaganje za ozdravljenje medijskog ambijenta, s druge strane, favorizovanje medija koji po mnogima, onako, baštine najgoru moguću medijsku praksu, ako se to može nazvati medijskom praksom, uopšte.*”

Stevo Muk: „*Pa dobro, mi smo u NVO sektoru, znači, jedan dio Nevladinih organizacija. Znači, kako, vlastima ne smeta pet hiljada nevladinih organizacija, nego im smeta, možda, pet ili deset koje u javnosti vrlo aktivno, u kontinuitetu, vidljivo, čini mi se, snažno i argumentovano govore o slabostima vlasti, kritikuju njihove prakse, način vladanja, politiku koju sprovode i bave se onim ključnim temama: ljudska prava, vladavina prava, demokratija, korupcija itd. Te nevladine organizacije im smetaju, smetaju im ove nevladine organizacije koje danas brane nezavisnost Javnog servisa, smetaju im one nevladine organizacije koje žele da zaštite pojedince koji su se odvažili da u javnosti govore o korupciji, mislim na zviždače, uzbunjivače, ljude koji su smogli snage da kao pojedinci progovore o nekim nezakonitostima i anomalijama. Te nevladine organizacije, ponovo kažem, jedan manji broj su u kontinuitetu diskreditovane, na Pink-u, kao nesumnjivo, je li, režimskoj, medijskoj, udarnoj pesnici i u emisiji „Minut, dva”. I to je onako, ajd da kažem, najvidljiviji dio tih pokušaja da se diskredituju ljudi kao ličnosti koji vode te nevladine organizacije, zatim te nevladine organizacije, sve ono što oni govore. Ta diskreditacija podrazumjeva, prvo pokušaj da se mi kriminalizujemo, na način što se o nama govori na način da bi građani mogli da zaključe kako mi ustvari nismo poštteni, kako smo isti kao oni, kako zbog toga nemamo pravo da u javnosti govorimo i ukazujemo na mane i slabosti drugih, uzgred, da možda radimo za nekog ko je ili u opoziciji ili van Crne Gore, tri da smo plaćeni iz nekih donatorskih fondova koji su ovakvi ili onakvi. Vraćajući se na ono o čemu smo govorili i ranije, mislim da je jedna od tih velikih lažnih vijesti koja je predstavljena u jednom prorežimskom mediju bila o, navodno, milionima eura koje se nalaze na računima nevladinih organizacija, što je krajnje neistinito, što smo mi uspjeli, da na neki način, objasnimo, čini mi se, ne u dovoljnoj mjeri da raskrinkamo tu zloupotrebu jedne statistike koja uključuje i strane ambasade i Evropsku uniju i međunarodne organizacije, a što je sve bilo pripisano nevladinim organizacijama. Zašto? Upravo zato da bi se oni oslikali kao jedna bogata družina kojoj ništa, u ovom društvu, ne nedostaje.”*

2. Emisija je bila posvećena trenutnom stanju u medijima, odnosu vlasti prema medijima, mehanizmima koje vlast koristi u kontroli medija, te najavljenom uvođenju novina u medijske zakone, nakon što je Demokratska partija socijalista uputila Vladi inicijativu da se izradi zakonska regulativa kojom će se sankcionisati širenje lažnih vijesti putem medija i predložila Vladi da pronađe način da to pitanje uvede u zakonske okvire.
3. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da se, u skladu sa svojom uređivačkom politikom, bavi događajima i postupcima pojedinaca, i informiše javnost uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na isti temu, kao i da omoguću slobodno iznošenje mišljenja, ali ni pravo podnosioca prigovora da ukoliko smatra da ti stavovi nijesu utemeljeni na njih reaguje podnošenjem ispravke ili odgovora. Emiter time doprinosi debati o pitanjima od javnog interesa, a pitanje slobode medija je upravo pitanje od javnog interesa.
4. Polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise.
5. Izbor gostiju spada u domen uređivačke slobode i slobode izražavanja emitera, a za izjave i mišljenje gostiju emisije emiter nije odgovoran, niti se može govoriti da je voditelj emisije na nepristrasan način odobrio ili omogućio njihovo ponašanje. Na iznošenje svog stava gosti imaju pravo u okviru svoje slobode mišljenja i izražavanja, a pravo da ga čuju imaju i gledaoci, u okviru njihovog prava na informisanje.
6. Treba imati u vidu jasnu razliku između odgovornosti gosta za date izjave, s jedne strane, i odgovornosti medija i medijskih poslenika koji doprinose njihovom prenošenju ili širenju u

okviru svog zadatka da prenose informacije i ideje o pitanjima od javnog interesa, s druge strane. Mediji se ne mogu obavezno smatrati odgovornim za izjave drugih osoba, čije širenje oni pomažu. Iako oni mogu snositi određenu odgovornost ako, na primer, usvoje ili potvrđuju određene izjave, ipak, uopšteno govoreći, smatrati ih odgovornim za izjave drugih nije opravdano.

7. Ne može se govoriti da je emiter na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, pa nijesu opravdani navodi podnosioca prigovora da u emisiji prekršen član 6 stav 1 alineja d) Pravilnika, niti podnosilac prigovora navodi u čemu se navodni govor mržnje ogleda.
8. Ukoliko strana na čiji račun su izrečene određene ocjene smatra da izneseni stavovi gostiju ili medija nijesu utemeljeni, na raspolaganju joj stoje razne mogućnosti da iznese svoje viđenje (saopštenje, reagovanje) ili zaštiti svoje interese putem podnošenja ispravke ili odgovora, koje je emiter dužan da objavi, u skladu sa Zakonom o medijima. Prema raspoloživim informacijama, to pravo podnosilac prigovora nije iskoristio.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da nije opravdan prigovor da je emiter prekršio programske standarde definisane Zakonom i Pravilnikom.

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da emiter nije prekršio čl. 6, 7, 8 i 11 stav 2, 3 i 4 Pravilnika ni tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19 od 21.07.2011. godine kojom je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije za elektronske medije je, saglasno čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica, podnosilac prigovora
- „Televizija Vijesti“ d.o.o.
- Advokatska kancelarija Vujačić
- Arhiva

The image shows a circular official stamp of the Agency for Electronic Media (ARDCA) of Montenegro. The stamp contains the text 'AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE' and 'PODGORICA'. Overlaid on the stamp is a handwritten signature in blue ink. Above the signature, the word 'DIREKTOR' is printed in blue, and below it, the name 'Abaz Bžafić' is handwritten in blue ink.